

Verkort Jaarverslag 2023

APFA creëert vandaag, **waarde voor morgen**

Een beweeglijk, maar positief beleggingsjaar

Het jaar 2023 was een beleggingsjaar vol beweging dat werd getekend door forse renteontwikkelingen en aanhoudende inflatie. De opkomst van AI, oorlog in Oekraïne en Gaza en oplopende geopolitieke spanningen hadden veel invloed op de financiële markten. Toch zorgde een stevige eindsprint in de laatste twee maanden van het jaar voor een positief beleggingsjaar.

De wereldeconomie deed het beter dan verwacht. Het totale rendement op de buitenlandse beleggingen van APFA was 11,2%. De koersen van obligaties en aandelen stegen sterk. Ook de ontwikkeling van onze binnenlandse beleggingen was positief. Het resultaat was 7,6% rendement.

Het pensioenvermogen van APFA groeide door het positieve resultaat op de beleggingen. Het steeg met 6,5% naar Afl. 3.491,1 miljoen. De bruto-dekkingsgraad steeg van 112,2% naar 116,7% per 31 december 2023. De netto-dekkingsgraad, die rekening houdt met de vereiste buffer voor beleggingen, steeg van 102,9% naar 106,3%.

APFA heeft de ambitie om de pensioenen te laten meegroeien met de prijsontwikkeling. Het is daarom een genoegen te kunnen vermelden, dat wij voor het vierde jaar op een rij de pensioenen hebben kunnen verhogen (indexatie). De pensioenen van actieve deelnemers stegen met 1,30%. De pensioenen van onze inactieve en gepensioneerde deelnemers stegen met 0,65%.

Aandacht voor digitale dienstverlening

In het jaar 2023 besteedden we aandacht aan de selectie en voorbereiding van digitale platforms. Hiermee willen we onze pensioen- en hypotheekadministratie verbeteren. Zo kunnen we onze dienstverlening aan deelnemers in de toekomst verbeteren. Ook stimuleerden we onze deelnemers in 2023 opnieuw om de Pocket App en het deelnemersportaal te gebruiken. En met goed resultaat, want steeds meer deelnemers en

gepensioneerden gebruiken de app en het portaal.

Vooruitstrevend en duurzaam beleggen

APFA bleef in 2023 zoeken naar alternatieve en duurzame mogelijkheden voor onze binnenlandse en buitenlandse beleggingen. Dit betekent ook een nieuwe aanpak voor het vermogensbeheer van de binnenlandse beleggingen, door het voorbereiden de opzet van investeringsfondsen.

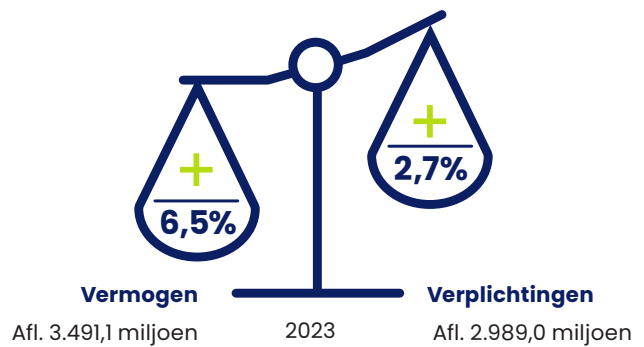
Verantwoord beleggen

APFA draagt graag bij aan een betere maatschappij. Waar mogelijk houden we rekening met maatschappelijk verantwoord beleggen in onze beleggingen. Voor onze buitenlandse beleggingen regelt Russel Investments dit.

In 2023 startten we met het vormgeven van verantwoord beleggen binnen onze binnenlandse beleggingen. Wij voerden een nulmeting uit onder de directie, raad van toezicht en beleggingscommissie van het fonds. Dit is de basis voor een deelnemersonderzoek over maatschappelijk verantwoord beleggen. Dit is in 2024 uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek werken wij daarna uit in een beleid voor verantwoord beleggen.

Vermogen & solvabiliteit

Het vermogen van APFA bedroeg eind 2023 Afl. 3.491,1 miljoen. Het groeide met 6,5% ten opzichte van 2022 (Afl. 3.277,3 miljoen). De pensioenverplichtingen (de pensioenen die APFA nu en in de toekomst moet betalen) stegen met 2,7% van Afl. 2.911,4 miljoen eind 2022 tot Afl. 2.989,0 miljoen eind 2023. De financiële positie is daarmee in 2023 verbeterd.

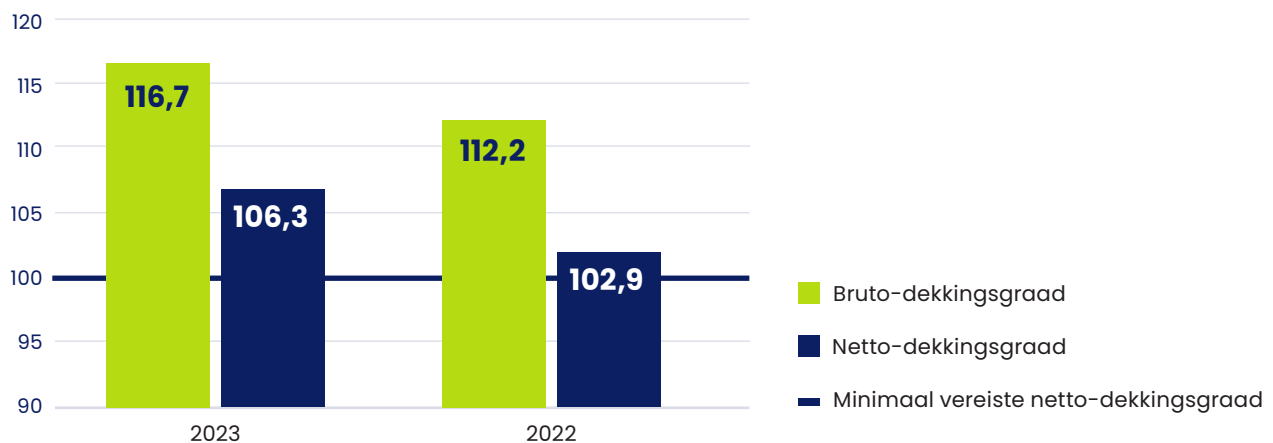
Hogere dekkingsgraad

Hoe een pensioenfonds ervoor staat, lezen we af aan de volgende verhouding. Aan de ene kant is er het vermogen van het fonds. Aan de andere kant zijn er alle pensioenen die het fonds nu en in de toekomst moet betalen. Deze verhouding noemen we de dekkingsgraad. Is deze 100%, dan heeft het fonds precies genoeg geld in huis om alle pensioenen te betalen. Dit is de bruto-dekkingsgraad. De bruto-

dekkingsgraad van APFA eind 2023 was 116,7% (eind 2022: 112,2%).

Daarnaast is er de netto-dekkingsgraad. Hierin bouwen we een buffer in, voor als de resultaten op de beleggingen tegenvallen. De netto-dekkingsgraad moet minimaal 100% zijn en was eind 2023 106,3% (eind 2021: 102,9%).

Ontwikkeling bruto- en netto-dekkingsgraad in %

Pensioenen verhoogd in 2023

Pensioenen verhogen we alleen als het fonds genoeg vermogen heeft. Dit is indexatie. Wij rekenen met het gemiddelde van de prijsstijgingen over een periode van vijf jaar. Nadat we in een jaar het jaarverslag over het vorige jaar vaststellen, nemen we een besluit over het verhogen van de pensioenen.

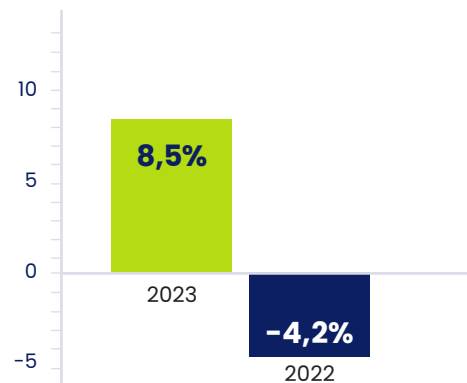
Per 1 januari 2023 konden wij de pensioenen gedeeltelijk verhogen met 1,3% voor actieve deelnemers. De pensioenen van inactieve en gepensioneerd deelnemers stegen met 0,65%.

Goede beleggingsresultaten

In 2023 gaven de beleggingen van APFA een positief resultaat. Het nettorendement van de alle beleggingen bij elkaar was 8,5%. In bedragen: Afl. 283,2 miljoen (2022: Afl. -138,6 miljoen). Dit resultaat komt van zowel de binnen- als de buitenlandse beleggingen.

Het belangrijkste is dat de beleggingen op de lange termijn genoeg resultaat opleveren. Zo kan het fonds de pensioenen blijven uitbetalen en waar mogelijk verhogen.

Totaal rendement

Lokaal beleggen

De Centrale Bank van Aruba stelt dat het fonds minimaal voor 60% van de pensioenverplichtingen in de lokale markt moet beleggen. Dit beperkt bijvoorbeeld onze mogelijkheden om onze beleggingen te spreiden en in sommige gevallen om alle gelden te beleggen. Gelukkig waren er in 2023

voldoende lokale investeringsmogelijkheden, waardoor APFA de pensioengelden optimaal heeft kunnen beleggen.

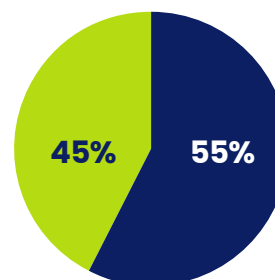
De binnenlandse beleggingen stegen in 2023 van Afl. 1.873,4 miljoen tot Afl. 1.890,0 miljoen. Dit is 55% van het totale belegde vermogen (2022: 58%).

Internationaal

APFA belegt niet in een aantal bedrijven, staatsobligaties van bepaalde landen en bepaalde sectoren. Dit geldt voor producenten van wapens die volgens internationale afspraken verboden zijn. Het gaat dan om clusterbommen, anti-persoons(land)mijnen en chemische en biologische wapens. APFA belegt ook niet in fabrikanten van tabak. Ook beleggen wij niet in bedrijven die betrokken zijn bij het maken van (belangrijke onderdelen van) kernwapens.

De buitenlandse beleggingen stegen in 2023 van Afl. 1.379,8 miljoen naar Afl. 1.547,8 miljoen. Dit is 45% van de totale beleggingen (2022: 42%). 2023 was een goed jaar waarin zowel aandelen als obligaties flink stegen, na een behoorlijke daling in 2022.

Verdeling beleggingsportefeuille (als % van het belegd vermogen)

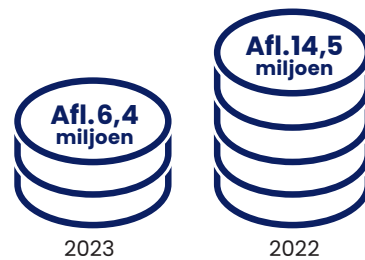
- Binnenlandse beleggingen
- Buitenlandse beleggingen

Uitvoeringskosten in 2023

Het uitvoeren van de pensioenen kost geld. Het gaat om kosten voor administratie, communicatie, extern advies, bestuur en toezicht. APFA streeft ernaar de uitvoeringskosten zo laag mogelijk te houden en toetst deze kosten periodiek met die van andere pensioenfondsen. Op basis van het onderzoek in 2023 kunnen wij concluderen dat de uitvoeringskosten per deelnemer van APFA lager dan die van andere soortgelijke pensioenfondsen.

In 2023 waren de totale uitvoeringskosten Afl. 6,4 miljoen. Een vrijval uit de voorziening voor excassokosten van Afl. 2,7 miljoen dekte een deel van deze kosten. Excassokosten zijn kosten die APFA maakt om de pensioenen uit te keren.

De rest van de kosten van Afl. 3,7 miljoen werd gedekt door een kostenopslag in de premie. In 2023 was dit in totaal Afl. 5,1 miljoen. De kosten voor uitvoering waren in het verslagjaar lager dan de kostenopslag in de premie van 2023. Er was een positieve marge van Afl. 1,4 miljoen.

Kosten vermogensbeheer

APFA maakt daarnaast kosten voor het beheer van het vermogen. In 2023 waren de totale kosten hiervoor Afl. 15,3 miljoen. Dit bedrag bestaat uit interne kosten (Afl. 8,7 miljoen) en externe kosten (Afl. 6,6 miljoen).

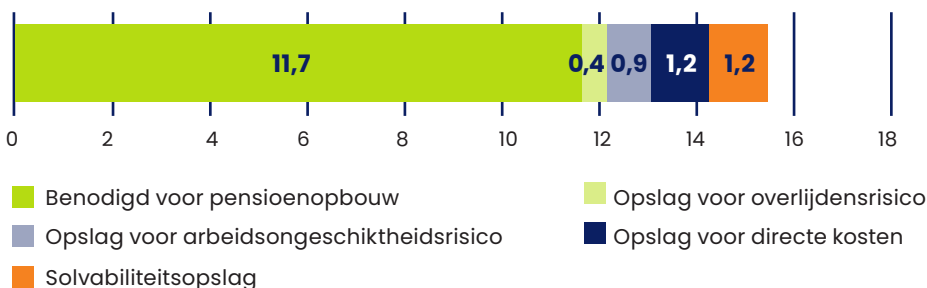
Pensioenpremie 1,7% lager

APFA stelt elk jaar de pensioenpremie vast. Hierbij houden we rekening met het opbouwen van de pensioenen en de risicodekkingen voor de actieve deelnemers. Daarnaast berekenen we hoeveel kosten we maken voor het uitvoeren van de pensioenen in het lopende jaar. In 2023 was de premie 15,4%. Dat is 1,7% lager dan het voorgaande jaar (2022: 17,1%).

De werkgever spreekt met vertegenwoordigers van werknemers af hoeveel de werknemer betaalt van deze premie. De werkgever betaalt de rest van de premie. De opbouw van de premie ziet u in de tabel.

Pensioenpremie 2023 (als % van de som van de pensioengevende salarissen)

Totaal: 15,4%

Aantal deelnemers licht gestegen

Het totale aantal deelnemers in 2023 was 13.142 personen (in 2022: 12.998 personen).

Aantal verzekerden	2023	2022	Mutatie
Deelnemers	6.931	6.973	- 0,6%
Gewezen deelnemers	1.611	1.512	+ 6,5%
Pensioengerechtigden	4.600	4.513	+ 1,9%

Ontwikkeling leeftijdsverwachting

Wij gaan regelmatig na hoe lang mensen gemiddeld leven. Dit gebruiken wij om in te schatten hoeveel pensioen APFA in de toekomst moet betalen. Hiervoor gebruiken we overlevingstafels. APFA gebruikt hierbij gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. We corrigeren de tabel om deze aan te laten sluiten

op onze ervaringen met het deelnemersbestand van APFA. We houden ook rekening met de verwachte toekomstige levensverwachting van de deelnemers. In 2023 toetsten wij onze cijfers opnieuw aan dit beleid. De uitgangspunten bleven hierna hetzelfde.

Compliance en risicomanagement

APFA heeft een gedragscode. Het doel is om het vertrouwen in het fonds door belanghebbenden en marktpartijen te waarborgen. De compliance-functie gaat na of het fonds zich aan de gedragscode houdt.

In 2023 stelden we drie incidenten vast. Hierop nam de directie maatregelen. Directie en Raad van Toezicht stelden vast dat er geen gevaar is geweest voor de integere bedrijfsvoering. Ook de reputatie van APFA werd hierdoor niet geraakt.

Een ander aandachtsgebied van APFA is risicomanagement. Daarbij gaat het om financiële en niet-financiële risico's. De directie zorgt voor een goede werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. De Officer Risk Management ondersteunt de directie. Hij is verantwoordelijk voor de evaluatie van de werking en effectiviteit van de risicobeheersingsmaatregelen in de organisatie. De Risk Management functie is net als in 2022 ingevuld door een externe consultant.

Balans van APFA

na resultaatbestemming, in 1.000 Afl.

	2023	2022
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	8.606	8.917
Beleggingen		
Vastgoedbeleggingen	53.249	51.760
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	1.652.228	1.571.810
Financiële activa tegen reële waarde	1.665.455	1.435.415
	<hr/> 3.370.932	<hr/> 3.058.985
Vorderingen en overlopende activa		
Vorderingen uit pensioenactiviteiten	6.989	19.106
Vorderingen uit beleggingsactiviteiten	24.887	20.008
Liquide middelen	101.447	194.174
	<hr/> 133.323	<hr/> 233.288
Totaal activa	3.512.861	3.301.190
Passiva		
Eigen vermogen	502.114	365.891
Voorziening pensioenverplichtingen	2.989.032	2.911.389
Schulden en overige passiva	21.715	23.910
Totaal passiva	3.512.861	3.301.190

Totaalresultaat van APFA

in 1.000 Afl.

	2023	2022
Baten		
Premiebijdragen	68.040	70.335
Beleggingsresultaten	283.223	-138.613
Overige baten	1.863	142.443
Totaal baten	353.126	74.165
Lasten		
Wijziging voorziening pensioenverplichtingen	77.643	184.402
Pensioenuitkeringen	133.670	130.057
Pensioenuitvoeringskosten	6.421	14.450
Totaal lasten	217.734	328.909
Resultaat	135.392	-254.744
Financiële baten en lasten	831	415
Totaal resultaat	136.223	-254.329
'Other Comprehensive Income' (OCI)	-	-
Totaal resultaat inclusief OCI	136.223	-254.329

Meerjarenoverzicht

geldbedragen in 1.000 Afl.

	2023	2022	2021	2020	2019
Vermogen en solvabiliteit					
Pensioenvermogen	3.491.146	3.277.280	3.347.207	3.164.479	3.020.256
Pensioenvermogen (exclusief vorderingen > 90 dagen)	3.486.809	3.267.217	3.335.676	3.153.142	3.006.192
Weerstandsvermogen	310.730	271.751	333.541	297.219	280.756
Pensioenverplichtingen	2.989.032	2.911.389	2.726.987	2.699.387	2.650.709
Bruto-dekkingsgraad in %	116,7	112,2	122,3	116,8	113,4
Netto-dekkingsgraad in %	106,3	102,9	110,1	105,8	102,8
Baten en lasten					
Premie-inkomsten	68.040	70.335	68.373	68.667	63.505
Beleggingsresultaten	283.224	-138.613	245.646	205.761	272.710
Pensioenuitkeringen	133.670	130.057	122.455	117.743	114.906
Pensioenuitvoeringskosten	6.421	14.450	14.079	13.671	13.015
Pensioenpremie in %					
Totale premie (% salaris)	15,4	17,1	16,8	16,5	16,4
Premie reguliere pensioenopbouw	15,4	17,1	16,8	16,5	16,4
Herstelpremie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Beleggingsrendement in %					
Rendement totale beleggingen	8,5	-4,2	7,7	6,9	9,6
Rendement lokale beleggingen*	7,6	5,3	6,5	5,0	5,8
Rendement buitenlandse beleggingen	11,2	-14,6	10,3	10,8	15,0
Rendement pensioenvermogen	8,4	-4,4	7,5	6,7	9,4
Aantal verzekerden					
Deelnemers	6.931	6.973	6.953	6.999	7.014
Gewezen deelnemers	1.611	1.512	1.314	1.219	1.080
Pensioengerechtigden	4.600	4.513	4.338	4.239	4.166
Toeslagverlening in %					
Deelnemers	1,30	1,59	0,68	0,65	0
Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	0,65	0,79	0,34	0,32	0

* Vanaf boekjaar 2023 worden de interne vermogensbeheerkosten direct ten laste van het beleggingsrendement gebracht. Tot 2023 werden deze kosten verwerkt in de pensioenuitvoeringskosten. Voor additionele informatie verwijzen wij naar hoofdstuk 9 van het Jaarverslag 2023.

Disclaimer

U kunt aan dit verkort jaarverslag over 2023 geen rechten ontleen.

Wilt u meer weten?

Lees dan [hier](#) het volledige jaarverslag 2023 van APFA.

Contactgegevens

Stichting Algemeen Pensioenfonds Aruba

 Seroe Blanco 4

Oranjestad, Aruba

 (297) 525 2732

 info@apfaruba.org